

DZIENNIK LUDOWY

*W Krakowie
D. G. Biblioteka Uniwersytecka.*

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

KAZEL. LUD. SPÓŁNIECZEGO TOW. WYD.

OZEK P. K. O. Nr. 143.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR HAUSNER

CENA PRENUMERATY:

W Lwowie miesięcznie zł 4.20
z dostawą do domu... „ 4.50
na prowincji... „ 4.50
za granicą... „ 6.50

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

20 groszy

Redakcja i Dyrekcja:
Lwów, Sykstuska 21.

Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór drukarnia 496.

Adm. i strażnica: Lwów, Szajnochy 3
Telefon: 19-87.

Wstrząsające szczegóły pożaru w Madrycie.

Wielka dyskusja nad sprawą rozbrojenia.

Wniosek min. Benesza. — Sensacyjne pogłoski.

GENEWA, 25. 9. (Pat.). Szwajc. Ag. Teleg. — Komisje prawnicza i rozbrojeniowa Zgromadzenia Ligi Narodów odbyły w poniedziałek nocne posiedzenie, na którym przyjęto opracowane wspólnie przez obie komisje sprawozdanie o pokojowym załatwianiu zatargów międzynarodowych oraz o traktatach o nieagresji i wzajemnej pomocy. Sprawozdanie to złoży na plenum Politis (Grecja). W toku wczorajszej dyskusji sprawozdanie to uległo nieznaczny tylko zmianom.

GENEWA, 25. 9. (Pat.). Szwajc. Ag. Teleg. — Na dzisiejszym posiedzeniu Zgromadzenia Ligi Narodów przewodniczący Zahle zakomunikował o wycofaniu przez delegata Wenezueli wniosku dotyczącego uroczystości jubileuszowych Ligi Narodów w r. 1930. Następnie przedstawiciel Francji zreferował sprawę pomocy dla uchodźców rosyjskich, armeńskich, tureckich i innych. Po załatwieniu tych spraw Zgromadzenie Ligi Narodów przystąpiło do wielkiej dyskusji nad sprawą rozbrojenia. Czechosło-

wacki minister spraw zagranicznych Benes złożył sprawozdanie, w którym zapowiedział zwołanie przygotowawczej komisji konferencji rozbrojeniowej na początek roku przyszłego. *Przedstawiciel Węgier, gen. Tanczos i delegat niemiecki hr. Bernsdorf złożyli oświadczenia, iż powstrzymują się od głosowania nad zaproponowaną przez ministra Benesza rezolucję, ponieważ dotychczas niestety nie został ustalony termin zwołania pierwszej wielkiej pod auspicjami Ligi Narodów konferencji rozbrojeniowej.*

PARYŻ, 25. 9. (AW.). „Petit Parisien“ podaje sensacyjną wiadomość z Genewy, że francuski delegat na konferencję rozbrojeniową Paul Boncour ma w najbliższym czasie postawić oficjalnie wniosek o rozwiązanie komisji rozbrojeniowej.

„Petit Parisien“ stwierdza, że konferencja rozbrojeniowa dopóty nie może dać pozytywnych wyników dopóki największa potęga morska Stany Zjednoczone i największa potęga lądowa Rosja nie będą w niej uczestniczyły.

Związków Ojczyźnianych pułkownik Strümsell, który zapowiedział aktywne wystąpienie Stahlhelmu w duchu ogłoszonego onegdaj orędzia politycznego do walki o władzę Rzeszy, pułk. Strümsell, oświadczył, że walka ta musi się zakończyć zwycięstwem Stahlhelmu, uwiecznionem symbolicznym aktem koronacji cesarza. Jako przedstawiciele Stahlhelmu przemawiali następnie mjr. Stephani, i mjr. Merozowicz.

Zgromadzenie przyjęło rezolucję domagającą się od rządu niemieckiego aktywnego i otwartego wystąpienia z żądaniami sprecyzowanymi w przemówieniach mówców.

Samowładztwo wojewody Grażyńskiego.

WARSZAWA, 25. września, (tel. wł.) „Robotnik“ środcowy stwierdza, iż co drugi dzień prawie ulega konfiskacji „Gazeta Robotnicza“ organ P. P. S. na Górnym Śląsku. Każde bowiem słowo krytyki, już nie pod adresem rządu, ale wojewody, lub jejynkowej organizacji partyjnej ulega represjom.

Pan Grażyński zaprowadził ten sposób postępowania w dzielnicy, która wymaga zupełnie wyjątkowego taktu, rozsądku i bezstronności. P. Grażyński wyobraża sobie, że jest samowładnym panem na terenie województwa śląskiego.

Uważamy za nasz obowiązek podnieść stanowczy protest przeciw tej zabawie w małego Piłsudskiego, gdyż w grę wchodzi sprawy zbyt poważne.

Zamach na ambasadora amerykańskiego.

MEKSYK, 25. września. (A. W.) Ub. nocy w odległości 40 mil. ang. od stolicy Meksyku bandyci zaatakowali samochód, którym jechał ambasador amerykański Morrow, powracający z wywczasów. Ukryci za krzakami bandyci otworzyli ogień tyralierski na najeżdżający samochód. Ambasador Morrow, nie tra-

cąc zimnej krwi, polecił jechać z największą szybkością, przez co udało się mu ocalić.

Charakterystyczne, że jest to już drugi w bież. roku zamach na ambasadora amerykańskiego w Meksyku.

—0—

Nacjonaliści niemieccy przeciw polityce locarneńskiej.

BERLIN, 25. września. (Pat.) Pod hasłem protestu przeciw polityce locarneńskiej zwołana wczoraj wieczorem partja niemiecko-narodowa wielki meeting polityczny, w którym wzięły udział masowo Zjednoczone Związki Ojczyźniane ze Stahlhelmem i zakonem młodych Niemców na czele. Ilość uczestników meetingu obliczają na 10,000 osób.

Jako przedstawiciel domu Hohenzollernów zjawił się na zgromadzeniu w mundurze Stahlhelmowców były arcyksiążę August Wilhelm Pruski. Do zgromadzonych wygłosił dłuższe przemówienie programowe przewodniczący partji niemiecko-narodowej hr. Westarp, który na wstępie wyraził podziękowanie prezydentowi Hindenburgowi za to, że w swej mowie o polskiej wskazał na niemożliwość utrzymania obecnej granicy wschooniej Niemiec.

Przechodząc następnie do aktualnych zagadnień polityki zagranicznej, hr. Westarp określił wyniki rokowań genewskich jako ciężką porażkę, zapoczątkowaną przez Niemcy w Locarno, polityką porozumienia. Konsekwencją rokowań genewskich powinno być zdaniem Westarpa dla Niemiec zerwanie z polityką Locarna.

Reasumując swe wywoły, hr. Westarp jako główne cele, do których urzeczywistnienia rząd niemiecki będzie musiał dążyć, wylicza następujące: równouprawnienie Niemiec w zbrojeniach, opróżnienie Nauronii i Zagłębia Saary, rewizja traktatu wersalskiego, uwolnienie Niemiec od obowiązku odszkodowań, wreszcie zwrot Gaańska, korytarza pomorskiego i rewizja granic wschoonich.

Do wywołów Westarpa przyłączył się imieniem

Komercjalizacja gwarectwa węglow. „Brzeszcze“.

WARSZAWA, 25. września. (tel. wł.) W „Dzienniku Ustaw“ z dnia 20. b. m. ukazało się rozporządzenie Rady ministrów, mocą którego gwarectwo węglowe „Brzeszcze“ zostało skomercjalizowane i nadano mu nazwę „Państwowe kopanie węgla Brzeszcze“.

Papież każe oznać króllka albańsk.

WIEDEN, 25. 9. (AW). Z Tirany donoszą, że katolicy biskupi albańscy ze względu na opozycyjne stanowisko katolickich szczeplów albańskich wobec nowego króla zwrócili się do papieża o instrukcję w tej sprawie. Sekretarz Stanu kard. Gasparri zalecił uznanie nowego króla. Wobec tego przedstawiciele duchowieństwa katolickiego uadzą się w dniach najbliższych do Tirany, aby złożyć hołd królowi.

Emigracja żydów z kolonii w połudn. Rosji.

CHARKOW, 25. 9. (AW). Z okęgów południowych Rosji żydzi emigrują masowo do Ameryki i Palestyny. Powodem tej emigracji są fatalne warunki materialne w których znajdują się mieszkańcy żydowskich miast i miasteczek w Rosji. Żyzi rosyjscy nie godzą się na propozycję Sowjetów co do rozsiedlania ich w koloniach rolnych na Krymie i na Syberji i wolą emigrować zagranicę, o ile to jest możliwe.

Polska Partja Socjalistyczna

Na „Dzień Młodzieży Robotniczej“

Towarzyski! Towarzysze!

Dzień 7. października poświęcamy sprawę przyszłości Socjalizmu polskiego, sprawie, najdroższej dla nas wszystkich, poświęcamy ten dzień:

Młodzieży Robotniczej.

Obchody i uroczystości odbędą się w całym kraju. Organizacja ich spoczywa w rękach naszej dzielnej Młodzieży Turowej; komitety partyjne, klasowe związki zawod. staną do wszelkiej pomocy. Cała klasa robotnicza, skupiona pod sztandarami Polskiej Partji Socjalistycznej otoczy

Dzień Młodzieży Robotniczej“

najserdeczniejszą opieką.

Towarzyski! Towarzysze!

Zwracamy się do Was wszystkich z gorącym wezwaniem, byście dołożyli całych sił dla uczynienia z „Dnia Młodzieży Robotniczej“, wspaniałego przeglądu młodego ruchu socjalistycznego, by 7. października złożył świadectwo tej prawdzie, że jutro Socjalizmu polskiego jest zapewnione.

Do Was samych zwracamy się, przede wszystkim,

Młode Towarzyski i młodzi Towarzysze!

Jesteście nadzieją i dumą Partji. Na sumienia i na odpowiedzialność swoją weźmiecie niebawem jej tradycje walk niezapomnianych, troskę o jej zwycięstwo.

Pamiętajcie, że Socjalizm i Niepodległość Polski, to dwie sprawy, związane ze sobą nierozdzielnie na śmierć i życie.

Pamiętajcie, że zwyciężyć naprawdę potrafi tylko wielki ruch o wysokim poziomie moralnym, czystym, jak łaźnia, wolny od intryg osobistych, obcy karjerowiczostwu i szukaniu korzyści jednostek.

Pamiętajcie, że każda codzienna walka robotnicza — to część składowa

Wielkiej walki przeciwko krzywdzie ludzkiej,

wielkiej walki o sprawiedliwość społeczną.

Jesteście „awangardą proletariatu“. — Dzień 7. października — to Wasz dzień. — Stwierdźcie w tym dniu, jak poważną już dzisiaj jest Wasza moc zbiorowa.

Młode Towarzyski i Młodzi Towarzysze!

Polska przeżywa trudny i ciężki okres swoich dziejów. Załamało się wiele marzeń, załamało się wielu ludzi. Pod znakiem zapylanym stoi los demokracji. Nad krajem za-

Z prasy zagranicznej.

Emigranci litewscy planują zbrojny zamach ?

„Börsen-Ztg.“ ogłasza alarmującą depeszę Ost-Express z Kowna, wedle której policja kowieńska otrzymała informacje z Wilenszczyzny o rzekomych przygotowaniach emigrantów litewskich do akcji przeciwko rządowi Waldemarasa. Szczegóły tych przygotowań nie są policji znane, natomiast, jak oświadcza komunikat policji kowieńskiej, przebywający w Prusiech Wsch. emigranci litewscy otrzymać mieli wezwanie do stawienia się w Wilnie, Policja litewska twierdzi, że pewna grupa tych emigrantów przekroczyła granice Polski w okolicy Suwałk. Z Wilna ma być przygotowany atak generalny emigrantów na rząd kowieński. Ost-Express podkreśla, że jakkolwiek do wszystkich tych wiadomości odnosić się należy z rezerwą, to jednak z uwagi na wielkie rozgorzenie, panujące w kolach emigrantów litewskich, nie jest wyłączone, iż dojść może do desperackiego zamachu stanu na rząd kowieński.

Niemcy ciągle w obawie.

„Börsen Zeitung“ informując w depeszy „Ost-Express“ z Warszawy o wizycie 30 oficerów polskiej Akademii Wojskowej w

wisły dwie siły wrogie: faszyzm i komunizm. Obydwu im przeciwstawia swoją wiarę, swoje zorganizowanie, swoją wolę zwycięstwa siła trzecią, jedynie twórczą — Socjalizm. W dniu 7. października złożyć wszyscy hołd pełnym sławy chorągwiom

Polskiej Partji Socjalistycznej.

Niech więc żyje „Dzień Młodzieży Robotniczej“!

Niech żyje Socjalizm!

Niech żyje Polska Partja Socjalistyczna.

Centralny Komitet Wykonawczy

Polskiej Partji Socjalistycznej.

Warszawa, we wrześniu 1928 r.

Białogrodzie, komentuje ten fakt, jako jeden z dowodów, że rzekoma konwencja wojskowa między Polską a Rumunją ma być rozszerzona i na inne państwa Małej Ententy i że Polska zmierza w ten sposób do utworzenia jednolitego frontu wojskowego przeciwko Niemcom.

Korespondent „Kölnische Ztg.“ podaje swe wrażenia z Górnego Śląska i uważa za znamienne to, że np. w Opolu na rynku spotyka się Polaków w strojach narodowych. Wogóle — autor sądzi — że w okolicznych powiatach, należących do najuboższych na Górn. Śląsku, istnieje dla Niemczy niebezpieczeństwo. Niemcy i tutaj byliby silniej umocnili swe stanowisko, gdyby tym terenem poświęcono więcej uwagi pod względem gospodarczym. Zrzeszenia gospodarcze wrocławskie szukały szczęścia w bogatszych okolicach, i dlatego obecnie w Opolu istnieją polskie składnice rolnicze i Bank polski, ale niema żadnej podobnej instytucji niemieckiej.

Czy Niemcy uzyskały co w Genewie?

„Izwestija“ twierdzą, że w sprawie wysuniętego przez Niemcy zagadnienia nie zrobiono nawet najmniejszego kroku naprzód w kierunku życzeń niemieckich. Niesłuszny jest również pogład delegacji niemieckiej,

Z Teatru Wielkiego.

„Irydjon“,

poemat dramatyczny Z. Krasieńskiego.

(Dokończenie).

Dwa te odmienne, obce sobie światy — Rzym i Hellada — starły się na arenie dziejów i ostatni, gasnący pogłos tego starcia rozbrzmiewa w fantastycznym poemacie Krasieńskiego. Irydjon, wymyślony przez poetę mściciel poniewolonego narodu, jest w antyczne wieki przeszczepionym Kordjanem czy Wallenrodem, którego duszą jest nienawiść do ciemnicy. Ale patologia cierpienia, przerodzona w ideję mesjaniczną, każe w ekstazie samoudręki rzucić się do stóp krzyża i od niego wyczerpić zbawienia. Dzieła, poczętego w nienawiści, nie może — według poetów mesjanicznych — uwieńczyć zwycięstwo: dlatego pada Irydjon, by po wiekach zbudzić się w krainie mogił i krzyżów, w Polsce i jeszcze raz przejść próbę Golgoty, nim on i lud jego zostanie udarowany wolnością — za miłość swoją i cierpienie.

Najbardziej zwarty, najbardziej jasny i prostoliniwny utwór Krasieńskiego, tego poetę, co zagubił się na grzędzawiskach chorobliwego mistycyzmu, bałamutnymi wywodami uzasadniał w ciężkich poematach swoistą historjozofję.

Teatr nasz zabrał się z pieczołowitością do scenicznej transpozycji utworu. I jeszcze raz okazało się, co może zdziałać harmonijna współpraca wszystkich czynników. A

więc nasamprzód inscenizacja. Z fachowym znanstwem, przeprowadził ją kierownik literacki, p. Cepnik, wyrzucając balast przepysznych, ale zbędnych dla teatru ustępów i całych części w ten sposób, by nie zatracić wątku fabularnego i nie skazić myśli ideowej. Trzeba było być bezlitosnym i kreślić najpiękniejsze pod względem poetycznym miejsca, o ile one obciążały i zwalniały bieg akcji. Operacja to bolesna, ale wymogi teatru są twarde i nieubłagane. I tylko tej bezwzględności zawdzięczać należy, że przedstawienie — mimo nieustannych zmian miejsca akcji trwało nie całe cztery godziny. I nie znużyło widza, w czym równocześnie walna jest zasługa dekoratorów, p. Balka i Kudewicza, którzy do posępnej akcji dostroili tło, stylowe w swej prostocie klasycznej, głębokie w nastrojowości. Reżyser, p. Ryszkowski zdał egzamin — o ile wogóle można mówić o egzaminach wytrawnego znawcy teatru — na naszej scenie „cum summa laude“. Sceny chóralne i zbiorowe — zwykle najłabsza strona wszystkich przedstawień — rozwijały się, nie wnosząc dysonansu, niektóre zaś były wprost świetne. Niesamowita scena trzęsienia ziemi i wybuchu ognia w kałakumbach była pełna poważnego uroku. Sliczna scena pożegnalna u zwłok Elsinoi. Nigdzie przeładowania akcesorjami, trafne uzupełnienie systemem kotarowym tam, gdzie scena wymagała kinowego wprost tła. I dla inspektora p. Stahla, także słowa szczerego uznania.

Specjalna wzmianka należy się również ilustracji muzycznej L. Różyckiego, wypełniającej antrakty i zapowiadającej ton na-

stroju, której takt wybijała niezawodna batura p. Leszczyńskiego.

Nie będę egzagerował się w pochwałach dla po raz pierwszy ujrzanego na scenie naszego młodego artysty, p. Strzeleckiego, ale stwierdzić muszę, że zapowiada się jako talent niepośledni. Jest jeszcze trochę surowy w ruchach i dykcji, ale głos jego posiada szeroką skalę, sięgającą spizowanych akcentów, które potrafi zmodulować dla dania wyrazu pieściwym, rzewnym uczuciom. Brzmi pełno na całą widownię, niesie się jak wezbrana lawina. Rola Irydiona wymaga niezmiernego wysiłku, być przez cztery nieomal godziny ośrodkiem, na którym skupia się uwaga publiczności i utrzymać przez cały ten czas idealnie czysty ton gry i wygłosu, nie jest tak łatwo, jak się wydaje temu i owemu, siedzącemu wygodnie na fotelu. W tym wypadku dla braków, niepozwalających, by rola stała się arcydziełem, trzeba mieć wyrozumienie; sądzę, że p. Strzeleckiemu wystarczy, jeśli powiem, że gra jego miejscami wzruszała i porywała słuchaczy, i że uważam go za pierwszorzędny nabytek dla naszej sceny, który po oszlifowaniu zajaśnieć może pełnym blaskiem.

Nie potrzebuje jakichkolwiek zalecań p. Barwińska, jedna z niewielu wielkich tragiczek polskich, najświetniejsze tradycje łącząca z nawskroś nowoczesnym ujęciem kreacji. Jej Kornelja Metella, klasyczna Rzymianka w każdym calu, przepromieniła posagowość swego bólu bolesnym ciepłem krwawiącej miłości; scena jej obłędu czy opętania miała w sobie grozę, w której nie było nic z nowomodnej chorobliwości a

według której sukcesem miało być wyłącznie Polski i Czechosłowacji od ostatnich rokowań. Fakt niewciągnięcia do rokowań tych państw należałoby uważać li tylko za porażkę Polski i Czechosłowacji na terenie międzynarodowo-politycznym. Polska prasa tak też i ocenia fakt powyższy. Myśl o tem, że Briand zrzekł się na przyszłość zagwarantowania obecnych wschodnich granic Niemiec wzamian za ewakuację Nadrenji, — byłaby przedwczesna.

„Essener Allgemeine Ztg.” (niem. partja lud.) pisze: Reasumując wszystko, można skonstatować, że rokowania o ewakuację Nadrenji nie doprowadziły do żadnego praktycznego wyniku.

„Rheinisch Westfälische Ztg.” (nacji.) konstatuje zupełne fiasko Müllera w Genewie i przy tej sposobności wyraża potępienie jednocześnie i dla polityki genewskiej Stresemanna. Zdaniem tego pisma Müller powraca z Genewy z niczem.

„Mittag” (prawic.) zaznacza jednak, że delegacja niemiecka osiągnęła w Genewie znaczny sukces. Zrobiliśmy znaczny postęp. Osiągnęliśmy w Genewie wszystko co można było osiągnąć. Müller wraca co prawda bez bezpośredniego wyniku realnego, dającego się ująć w cyfry, nie wraca jednak z pustymi rękoma. Kwestja ewakuacji Nadrenji została dosyć znacznie posunięta naprzód.

„Dortmunder- General- Anzeiger” (demokr.) pisze: „Zamiast do czynu, doszliśmy znowu do kompromisu, który oznacza dalsze przewlekanie... W każdym bądź razie jest kompromis.

„Ruhr-Echo” (komun.) mówi o kapitulacji Müllera przed anglo-francuskim blokiem. Müller wyraził swą zgodę odnośnie do ceny kupna — uregulowanie reparacji i wyprowadzenie kontroli. Jako wierny kierownik interesów niemieckiego kapitału trustowego spełni on też w przyszłości główne żądanie anglo-francuskiego imperjalizmu t. j. wcielenie do frontu sowieckiego.

SZKOŁA DLA OCIEMNIAŁYCH.

WILNO. 25. września. (A. W.) Z inicjatywy inspektora szkolnego otwarta tu została szkoła korekcyjna dla ociemniałych.

wszystko było z najprawdziwszego cierpienia; jej widmo w ostatniej scenie oddychało marmurowym blaskiem cichej zadumy zbawionych...

W małej scenie p. Siemaszkowa objawiła w całej naturalności czcigodny spokój rzymskiej matrony.

O p. Sławińskiej trudno powiedzieć coś określonego. Nieopanowanie kreacji czy też tylko trema nie pozwoliła jej z Elsinoi wy dobyć tego wdzięku smętnego piękna, który jest duszą tej cudownej postaci. Była mdła.

Dyr. Barwiński w pełnym zrozumieniu charakteru Ulpianusa, dumnego Rzymianina i zimnego prawnika, godnie reprezentował senatorską godność i powagę tej historycznej postaci. Rola mocno i wyraziście postawiona.

Massynisa p. Guttnera miał zadużo starczego majestatu, zamało demonicznej potęgi szatana. P. Peliński przehistoryzował nieco — i to razilo. Chyba Heljogabal, niewieściuch, tchórz i okrutnik równocześnie, nie był morfinistą. Sympatycznie prezentował się Aleksander Severus p. Poboga; p. Bielecki za rolę biskupa, zasłużył na pochlebna wzmiankę.

Naogół, efekt przedstawienia wielki, sukces niezaprzeczony. Tylko dalej po tej drodze bez zważania na syki zawistnych, z wiarą w siły własne i szczerze poparcie tych wszystkich, którzy umieją i chcą ocenić trud nowej dyrekcji, włożony w dzieło tak piękne, jakim jest dzieło wznoszenia ku coraz doskonalszej sferze teatru lwowskiego.

Artur Cwikowski.

„KOPERNIK” — „MARYSIENKA” Od dziś ważne są zniżki na wielki dramat bohaterstwa i miłości w 14 aktach przewany NAJWIĘKSZA PARADA POLSKI p. t.:

„SZALEŃCY” My Pierwsza Brygada

Polscy „bezpartyjni” kłamcy.

Zarząd Kasy Chorych m. Lwowa po czteroletniej gospodarce, z której każdego roku składał sprawozdania ustnie i drukowane delegatom i władzom za pomocą prasy całego społeczeństwu, rozpiął po myśli ustawy, wybory.

Kasa jest instytucją autonomiczną i oprócz swoich wybieralnych władz, stoi pod kontrolą Rządu za pomocą Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń. Nieprawdą więc jest, o czem pisało „Słowo Polskie”, że z polecenia wojewody odbywa się rewizja Kasy. Urzędy wojewódzkie nie mają prawa do kontroli lub rewizji, są one bowiem instancjami orzekającymi, a O. U. U. są organami kontroli.

Stoimy na stanowisku, że im więcej kontroli nad finansami publicznymi, tem lepiej dla tych instytucji, tem większe do nich zaufanie społeczeństwa. — Kontrola musi być rzeczowa i fachowa i takiej kontroli socjalni demokraci nigdy się nie obawiają, takiej kontroli pożądamy.

Tymczasem organy polskiej reakcji z tej ustawowej kontroli pragną ukuć broń przeciw socjalistom, którzy od 40-tu lat Kasą lwowską zawiadują i gospodarzą. — O. U. U. we Lwowie wizytował Kasę w r. 1924, najwyższy więc czas, aby lwowska Kasa była ponownie kontrolowana, temwięcej, że w ciągu tych czterech lat wiele zmian przeprowadzono w ustawie, w rozbudowie ubezpieczeń i wewnętrznem urzędowaniu. Dla przykładu dodamy, że jeszcze w latach 1914—1918 prowadzono w kasach rachunkowość nie linją podwójnej buhalterji, ale systemem rachunkowości państwowej. Kasa m. Lwowa, nie tylko wprowadziła podwójną buhalterję, ale ją udoskonaliła. — Przed wojną żadna Kasa nie pomyślała o własnem sanatorjum, a dziś posiadamy już jedno, a drugie olbrzymie sanatorjum wkrótce odda Kasa cierpiącym członkom na płuca. Z tych powodów mamy do czynienia z nowym zjawiskiem, t. j. zorganizowanie administracji sanatorjum, aby była najtańsza, najuczciwsza i najlepsza dla cierpiących!

Jeśli się jeszcze zważy, ile pracy trzeba w kierunku postawienia lecznictwa na wysokim poziomie ku ogólnemu zadowoleniu ubezpieczonych — to zobaczymy, że są to sprawy, których bez krytyki i kontroli trudno wprost prowadzić.

Ze O. U. U. wybrał sobie czas kontroli zaraz po ujawnionej, ale wyrównanej kradzieży, to już rzecz nadzoru państwowego, ale nie wolno z tego incydentu ukuć politycznej broni przeciw obecnym władzom Kasy.

A do takiej broni zaliczyć musimy afisze publiczne z wezwaniem do reklamowania prawa wyborczego; lista wyborcza ubezpieczonych wynosi około 55.000 wyborców, pracodawców około 17.000, według „bezpartyjnych” i „polskich” kłamców brakowałoby 25 proc. wyborców, a więc w liście ubezpiecz. przeszło 13.000 wyborców, a w liście pracodawców ponad 4.000. Tymczasem lista wyborcza była badana przez dyrektora O. U. U. i należy stwierdzić, że reklamacyj wpłynęło 1.370, a z listy pracodawców 30! Z tych 1.370 reklamacyj z grupy ubezpieczonych przypada reklamacyj 700 nacjonalistów ukraińskich, których nazwiska Kasa nie prowadzi według fonetyki ruskiej, ale po polsku, bo język polski jest urzędowym językiem. Pozostała znikoma ilość reklamacyj powstała z tego powodu, że pracodawcy nie przestrzegając art. 15, Dz. U. Rzp. Nr. 44/20, przekraczając nazwiska pracowników lub po zamąpójściu nazwisk nie zmieniając, narażają pracowników na różne reklamacje i przykrości.

Nie azywimy się wcale atakom na socjalistyczną gospodarkę. Robią to przeważnie ludzie, nie mający pojęcia o roli i znaczeniu ubezpieczeń społecznych, o obrodziejstwie Kas chorych. W walce tej nie przebierają w środkach. Obecnie najhałaśliwiej krzyczą ci, którzy występują w imię „bezpartyjności”. Panowie ci, zapominają, że w instytucjach, gdzie rej wożają, dzieją się olbrzymie nadużycia i kradzieże. Niemniej jednak kłamią bezczelnie, szerząc wysrane z brudnego palca „informacje” o stosunkach Kasy chorych.

Mamy do zanotowania z winy kłamczuchów taki wypadek, że delegat „bezpartyjnego” komitetu z ulicy Legionów 1, rozdziera szaty, iż niema na liście wyborczej ani jednego pracownika Polskiego Banku Przemysłowego, gdzie socjalni demokraci niewątpliwie mają przyjaciół. Zapytany, czy przeglądał listę wyborczą, wskazuje palcem listę wyborczą służby domowej i dozorców, na której z pewnością nie mogą być pomieszczeni urzędnicy bankowi. Ani wrzaskiem, ani czerwonymi afiszami, ani psiocezeniem na żydów panowie „bezpartyjni” nie zachwieją zaufania klasy robotniczej gdyż kłamstwo was demaskuje. Zwycięstwo było, jest i będzie po stronie socjalnych demokratów. Kłamcy i komuniści muszą ponieść klęskę. Z waszemi brudnymi rękami, kłamliwym krzykiem, klasa robotnicza rozprawi się przy wyborach.

X.

—o—

Nie zdążyli poznać się na Człowieku.

(Z powodu odejścia Pana Strzeleckiego ze stanowiska komisarza Lwowa).

O nastojach, panujących obecnie wśród sumiennych urzędników Magistratu z powodu odejścia Komisarza Strzeleckiego, świadczą następujące uwagi, które otrzymaliśmy od jednego z zasłużonych urzędników tej instytucji:

Kto z urzędników Magistratu miał sposobność bliżej zetknąć się w toku pracy z osobą p. Strzeleckiego w charakterze Komisarza Rządu, ten mógł ocenić niepospolite zdolności tego człowieka, jego najszersze chęci w dążeniu do poprawy stosunków sanitarno-higienicznych we Lwowie, jego szeroki pogląd na cele i zadania gospodarki samorządowej. — Umysł ciasne i zacofane nie były i nie są w stanie ocenić walorów psychicznych tego Meża, bo krótkowzroczność własna nie pozwalała im ujrzeć tego, co zdolni byli zauważyć ludzie o bystrym umyśle i zdolności orientacyjnej. Człowiek bezwzględnie bezinteresowny i sprawiedliwy, umiał p. Strzelecki wejść w położenie sumiennie pracującego urzędnika i ocenić należycie wartość jego pracy.

Najlepszym dowodem troski p. Strzeleckiego o los urzędników i ich zdrowia, było zarządzenie skierowane ku polepszeniu warunków higieny pracy w

Magistracie. Od niepamiętnych czasów w gmachu ratusza lwowskiego panowały niemożliwe przeciągi w korytarzach, wskutek których njejedyn urzędnik nabawiał się chorób, zwłaszcza w porze zimowej, ponieważ korytarze nie były ogrzewane, a łączyły się bezpośrednio przez otwarte klatki schodowe z przestrzenią zewnętrzną. Komisarz Strzelecki zarządził oddzielenie korytarzy od klatek schodowych zapomocą ścianek z drzwiami i ustawienie w korytarzach pieców kafłowych.

Nie będąc sam nigdy człowiekiem drobiazgowym nigdy nie odmawiał p. Strzelecki pomocy tym urzędnikom, którzy na tę pomoc zasłużyli.

Nje ulega wątpliwości, że po dłuższem urzędowaniu w Magistracie jeszcze nje jedno celowe zarządzenie dla urzędników zostałoby wydane z jego inicjatywy. To też ci z urzędników, którzy mieli sposobność poznać i ocenić pracę komisarza Strzeleckiego, będą Go żegnać z prawdziwym żalem, wierząc że i na swem nowem stanowisku w Warszawie nie zapomni o marnym losie sumiennie pracujących proletariuszy umysłowych Magistratu lwowskiego.

M.

—o—

Wstrząsające szczegóły pożaru w Madrycie.

O strasliwym pożarze teatru w Madrycie nadchodzą dalsze następujące szczegóły:

Brak żelaznej kurtyny

w teatrze uniemożliwił zamknięcie ogniowi dostępu na widownię. W teatrze wybuchła strasliwa panika.

Na scenie i za sceną rozległy się najpierw przeraźliwe krzyki, gdyż płomienie objęły bezpośrednio garderobę artystów, którzy w panice rzucili się do okien i po sznurach spuszczały się na ulicę, inni zaś w kostiumach wyskakowali na ulicę z okien.

Jednocześnie rozgrywały się strasliwe sceny na widowni. Najwięcej osób zginęło na palerji, gdyż wyjście odcięte zostało ogniem.

Cała publiczność, zgromadzona na dole i na niższych piętrach rzuciła się do ucieczki tłocząc się przy jedynych drzwiach wyjściowych teatru. Tutaj rozgrywały się nieludzkie, wprost

bestjałskie walki o wyjście.

Z rewolwerami i sztyletami w rękach torowano sobie drogę, byle tylko ująć z życiem. Pod nogami skłębionego tłumu ginęły przeważnie kobiety i dzieci. Większa część ofiar katastrofy zginęła właśnie skutkiem uduszenia i zgniczenia.

W ciągu 2 minut zaledwie po ukazaniu się płomieni, cała scena stała już w ogniu, a teatr spłonął w ciągu niespełna 1 godziny.

Ciała ofiar są strasliwie zmasakrowane i zdefigurowane, a wszystkie noszą na sobie ślady zdeptania. Pewien młody człowiek odnalazł wśród ofiar żonę, troje dzieci i sześcioro innych członków swojej rodziny. — Wielu rannych znajdujących się w szpitalach, posiada rany od uderzenia nożem lub sztyłem w plecy. Mnóstwo jest także rannych ze śladami pogryzienia. To wszystko daje najlepsze pojęcie o nieludzkiej walce, jaką stacjali nieszczęśliwi ludzie przy torowaniu sobie drogi do wyjścia z płonącego teatru.

62 zabitych, 400 rannych.

MADRYT, 25. 9. (Pat.). Dotychczas z pod gruzów spalonego teatru wydobyto 62 trupy z czego 11 dzieci, 24 kobiet i 24 mężczyzn. Przypuszczają, że liczba zabitych znajdujących się jeszcze pod gruzami przewyższa 100 osób. Główny elektrotechnik oświadczył, że nie sady, aby przyczyną katastrofy było krótkie spięcie. Większość odnalezionych ofiar poniosła śmierć od uduszenia, pozatem na ciele ich widoczne są liczne obrażenia będące rezultatem zdeptania przez setki uciekających. Władze miejskie postanowiły, iż pogrzeb ofiar katastrofy

odbędzie się na koszt miasta. Liczba rannych przekracza 400 osób. Pogrzeb odbędzie się dzisiaj o godzinie 11. W pogrzebie wezmą udział wszyscy członkowie rządu.

MADRYT, 25. 9. (Pat.). Wczoraj wieczorem zmarło w szpitalu 4 dalsze ofiary niedzielnej katastrofy. Teatr Novedades jest 8 z rzędu teatrem w Madrycie, który padł pastwą płomieni. Zdaje się potwierdzać wiadomość, że przyczyną katastrofy było krótko spięcie. Niektóre dzienniki utrzymują, że pod gruzami znajdują się zwłoki kilkuset osób.

Niedbalstwo przyczyną pożaru.

MADRYT, 25. 9. (AW.). Prowadzone przez sędziów śledczych badanie okoliczności katastrofalnego pożaru stwierdza daleko idące zaniedbania zarówno ze strony administracji teatru jak i władz miejskich. Oddawna już stwierdzone było, że gaśnice i inne narzędzia przeciwpożarowe znajdujące się w posiadaniu teatru są przestarzałe i niejednokrotnie zepsute, to też w raportach policyjnych stan bezpieczeństwa teatru określany był jako niedostateczny. Obecnie prowadzone badania idą w kierunku ustalenia kto ponosi odpowiedzialność za niedostateczne zaopatrzenie teatru w narzędzia przeciwpożarowe. Niektóre

dzienniki twierdzą w dalszym ciągu, iż pożar był wynikiem zbrodniczego podpalenia.

MADRYT, 25. 9. (AW.). Prasa jest w dalszym ciągu pełna wstrząsających opisów niedzielnej katastrofy pożaru. Dzienniki donoszą, iż w czasie pożaru zginęły całe rodziny, liczące 6—8 osób.

Liczba dzieci osieroconych przez rodziców wynosi przeszło 100.

W bieżącym tygodniu odbyć się ma specjalne posiedzenie Rady Min., na którym uchwalone będą kredyty dla ofiar pożaru. Również władze miejskie Madrytu udzielić mają na ten cel znacznych subsydjów

Wielka katastrofa budowlana w Madrycie.

2 robotników zabitych, 5 ciężko rannych.

MADRYT, 25. 9. (AW.). Runął tu wielki nowobudujący się dom przy jednej z ulic w Madrycie. W czasie katastrofy 7 robotników zagrzebanych zostało w gruzach gma-

chu. Po kilku godzinach wydobyto z pod gruzów zagrzebanych robotników. Dwóch z nich było martwych, 5 ciężko rannych.

Proces przeciwko arcybiskupowi marjawickiemu.

7-my dzień rozprawy.

WARSZAWA, 25. 9. (Tel. wł.). W dniu dzisiejszym, po 2 dniowej przerwie, rozpoczął się dalszy ciąg rozprawy, przeciw biskupowi marjawickiemu Kowalskiemu. Dziś rozprawa toczyła się jawnie. Przesłuchano niejakiego Józefa Welta, który był dostawcą rozmaitych towarów dla klasztoru marjawickiego.

Po przesłuchaniu jeszcze 2 świadków zarządono rozprawę tajną, ponieważ przesłuchani mają być znów świadkami na okoliczności, które wykluczają jawność.

Jeden z dzisiejszych świadków b. zakon-

nica Janina Małkowska podaje, iż powodem jej wystąpienia z klasztoru było życzliwe przyjęcie przez biskupa Kowalskiego bolszewików podczas zajęcia Płocka w 1920 roku.

W związku z procesem marjawitów, brukowa prasa warszawska poświęca temu procesowi całe kolumny, budząc najbardziej niezdrową sensację. Uczciwa część prasy wystąpiła ostro przeciw szerzeniu demoralizacji z okazji toczącego się procesu. W tym duchu umieściły notatki „Robotnik”, „Przegląd Wieczorny” i „Polska Zbrojna”.

Telegramy.

KONFERENCJA U PREZYDENTA.

WARSZAWA, 25. września. (tel. wł.) Dziś o godzinie 5-tej popoł. Prezydent przyjął na dłuższej konferencji premiera Bartla.

RADA MINISTRÓW.

WARSZAWA, 25. września. (A. W.) Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady gabinetowej. Premier Bartel zreferował obecną sytuację polityczną i gospodarczą, poczem rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos wszyscy ministrowie. Poruszano m. in. sprawę aktywizacji bilansu handlowego.

PODPISANIE UMOWY ZBIOROWEJ W PRZEMYSLE MŁYNARSKIM.

WARSZAWA, 25. września. (tel. wł.) Jak donosi „Korespondencja Warsz.” wszystkie młyny warszawskie z wyjątkiem jednego, podpisały umowę zbiorową ze Zw. Zaw. Rob. Przem. Spożywczy.

INSPEKCJA MŁYNÓW W WOJEWÓDZTWACH POZNAŃSKIM I POMORSKIM.

WARSZAWA, 25. września. (tel. wł.) Została powołana specjalna komisja dla dokonania inspekcji młynów w województwach poznańskim i pomorskim. Insp. jest następstwem faktu niestosowania się tamtejszych młynarzy do obowiązujących rozporządzeń o ograniczeniu przemtału.

O PATRYJARCHA: KOŚCIOŁA GRECKO-KATOL.

WARSZAWA, 25. września. (A. W.) „Kurjer Poranny” informuje, że niedzielna konferencja premiera Bartla z Metropolita ks. A. Szepetyckim dotyczyła sprawy utworzenia w Polsce samodzielnego Patriarchatu Kościoła grecko-katolickiego. Jak informuje „Kurjer Por.” projekt ten wysunięty został przez metropolitę, który motywował go stosunkami panującymi obecnie wśród duchowieństwa grecko-katol.

POŻAR SAMOLOTU PASAŻERSKIEGO.

BERLIN, 25. września. (Pat.) Największy samolot pasażerski niemieckiej hanzy lotniczej „Deutschland” zawierający kabinę na 15 pasażerów i zaopatrzony w trzy motory, dziś wskutek defektu motoru był zmuszony wyłącować w drodze z Paryża do Berlina w pobliżu Kolonii. Przy lądowaniu samolot spłonął doszczętnie. Czterej lotnicy i 8 pasażerów zdołali uratować się niemal cudem, doznając tylko bardzo lekkich obrażeń.

KTO MA TE NUMERY?

WARSZAWA, 25. września. (A. W.) W 17-tym dniu ciągnięcia 5-tej Klasy Loterii państw. padły główniejsze wygrane na numery:

15 tys. zł. 44481, — 10 tys. zł. 145532, 147713, — 5 tys. zł. 5313, 74403, 76695, 84614, 99294, — 3 tys. 3882, 6819, 12510, 107939, 120878, 121370; 133675, — 2 tys. zł. 5166, 5556, 6270, 20887, 52425; 79214, 95323, 99438, 121543, 130774, 135222; 148794; — 1 tys. zł. 25267, 29566, 33227, 35321, 48244, 61198, 65665, 78061, 79227, 85268 84957; 89692; 93322, 96182.

Tajemniczy wypadek.

WARSZAWA, 25. września. (A. W.) Przywieziono tu wczoraj 16-letnią Jadwigę Korybut-Daszkiewiczównę, córkę właściciela majątku „Dobromyśl” w pow. baranowickim z ciężką raną szarpaną prawego ramienia. W szpitalu musiano przystąpić do natychmiastowej amputacji ręki. Stan chorej ciężki, nie brzozi jednak poważniejszych obaw.

Przyczyny wypadku nie zdołano dotychczas ustalić. P. Daszkiewiczówna ucała się w sobotę dnia 22. b. m. na polowanie. Przywieziono ją do domu samą. Później przyczyną katastrofy było nieumiejętne obchodzenie się z bronią, choć nie jest wykluczone, że ma się tu do czynienia z zamachem samobójczym.

Nowe aresztowania szpiegów na Wileńszczyźnie.

WARSZAWA, 25. 9. (AW). W związku z przeprowadzoną przed kilku dniami likwidacją organizacji szpiegowskiej na terenie woj. nowogródzkiego i poleskiego przeprowadzono w Nowogródku i okolicy nowe aresztowania. M. i. aresztowano członka administracji dóbr Radziwiłłowskich Piszcza, jego zastępcę Kucyłowskiego, oraz znanego na tamtejszym gruncie działacza komunistycznego Paszcuka. Dalej aresztowano studenta Uniwersytetu lwowskiego Nowika, oraz raonego m. Baranowicz Szulakowskiego.

Zona nie będzie przy ślubie przysięgała posłuszeństwo.

Od dnia 1. stycznia 1929 r. na całym terenie Rzeczypospolitej Polskiej obowiązywać zacznie w kościele katolickim nowy rytuał, zatwierdzony przez Watykan.

W Polsce obowiązuje dotychczas t. zw. rytuał piotrkowski, zatwierdzony przez papieża Pawła V. w roku 1614. Otóż w roku 1920 zjazd biskupów polskich podniósł sprawę pewnych koniecznych zmian w rytuale. Projekt ten, opracowany przez episkopat polski, wysłano do Rzymu, celem zatwierdzenia. Stolica apostołska rytuał ten zatwierdziła.

Zmian zasadniczych nowy rytuał nie wprowadza.

Z główniejszych są następujące: Przy udzielaniu chrztu św. dozwolone jest zadawanie pytań i udzielanie odpowiedzi przez rodziców chrzestnych w językach: polskim, francuskim, rosyjskim, niemieckim i łotewskim.

W obrzędach ślubnych — formuła przysięgi jest jednakowa dla obu stron, t. zn. w ślubowaniu jak dotąd

przez pannę młodą pominięte będą słowa „i posłuszeństwa małżeńskiego”.

Pozatem niektóre modlitwy odmawiane dotąd obowiązkowo po łacinie, będą mogły być odmawiane po polsku.

Porwanie młodej panny przez handlarzy żywym towarem.

POZNAN, 25. 9. (AW.). Dzienniki informują, że w Koronowie koło Gniezna przed dom Rozalji Gauer zajechało 2 poważnych panów, podających się za kupców i uprowadzili jej 24-letnią córkę Rozalję. Okazało się, że sprawcami uprowadzenia byli handlarze żywym towarem. Policja po-

mimo energicznych poszukiwań nie może wpaść na trop przestępców ani uprowadzonej. Zachodzi obawa, że dziewczynę wywieziono już poza granicę niemiecką. Wypadki uprowadzenia dziewcząt zdarzają się w Gnieźnie i na Pomorzu już od dłuższego czasu.

Fala chłodów.

Mrozy i śniegi.

KRAKOW, 25. 9. (Pat.). Prasa donosi z Zakopanego, że w nocy z niedzieli na poniedziałek spadł w Tatrach śnieg. W związku z tem nastąpił bardzo znaczny spadek temperatury. W Morskiem Oku termometr wskazywał dziś rano 1 stopień ciepła. W całym Zakopanem nastąpił również znaczny spadek temperatury, która wynosi 1 do 5 stopni ciepła.

WIEN, 25. 9. (Pat.). Wiedeńskie Biuro Korespondencyjne donosi z Serajewa, że wczoraj po południu przeszła nad Bośnią i Hercegowiną wielka burza, która spowodowała powódź. Powódź zniszczyła wiele domów i pól. Wszystkie winnice są

zniszczone. W górnej Słowenji zaczęły się mrozy. W niektórych okolicach spadł śnieg.

PARYŻ, 25. 9. (AW.). Fala chłodów, która nawiedziła Francję przybrała dnia wczorajszego i nocy dzisiejszej niewidziane w tym okresie czasu rozmiary. Nad Loarą temperatura opadła do 3 st. C. poniżej 0, w Wogezach do 4 st. Najniższą temperaturę notowano w Auvergne — 8 st. C.

BERLIN, 25. 9. (AW.). W Górach Olbrymich (Dolny Śląsk) przez całe ostatnie 2 dni padał śnieg, który pokrył ziemie warstwą grubości 12 cm. Z gór Harcu donoszą również o mrozach i opadach śnieżnych.

Kasę w „Dąbrowie”

okradł własny funkcjonariusz do spółki z włamywaczem.

Wyszedł na tem jak „Zabłocki na mydle”.

Przed niedawnym czasem policja aresztowała trzech „specjalistów” od kas w ukraińskich kooperatywach. Poza temi włamaniami dokonano jeszcze w Lwowie mnóstwo innych kradzieży kasowych, o które są podejrzani aresztowani włamywacze.

Z zeznań złożonych w śledztwie przez Dmytra Chomicznego wynikało, że aresztowany Antoni Kardasz popełnił głośną swego czasu kradzież kasową w „Dąbrowie”, gdzie padło łupem złodzieji około 50 tys. zł.

Kardasz zrazu mikał jak grób, w końcu przyznał się, że skradł tam tylko 13.000 zł. Wspólnika swego nie chciał jednak wydać, ze względu na jego rodzinę.

Policja stwierdziła, że w ostatnim czasie Kardasz zabawiał się po szynkach w towarzystwie Andrzeja Telegi, funkcjonariusza „Dąbrowy”. Telega aresztowany, przyznał się do współudziału w tej kradzieży. On to zamknął Kardasza w biurach „Dąbrowy” na trzecim piętrze, poczem przez małe okienko dostali się na rusztowanie windy zewnętrznej służącej do transportu ciężarów, poczem ryzykując życie, wspięli się na czwarte piętro i przez okienko weszli do biur, gdzie znajdowała się pancerna kasa.

Po rozbięciu kasy Kardasz wyjął kasę z pieniędzmi i polecił Teledze nosić wodę i zmywać ściany kasy i podłogę. W międzyczasie rozbił kasę i skradł znajdującą się w niej gotówkę, wręczając Teledze bilon. Następnie włamywacze spuścili się po linie na dach sąsiedniej kamienicy i przez strych do-

stali się na korytarz, poczem po otwarciu bramy ucali się do mieszkania ojca Kardasza, który jako funkcjonariusz Prokuraturji Generalnej mieszka w gmachu Prokuraturji przy ul. Romanowicza 1. 11. Tam Kardasz dał Teledze 5.000 zł. twierdząc, że w kasie było tylko 13.000 zł.

W poszukiwaniu za gotówką zarządzono rewizję w mieszkaniu Kardaszów. Znalaziono tylko w portfelu brata K. Józefa 107 dolarów, który podał, że w czasie aresztowania brata, zabrał mu dolary, w celu wyświadczenia długu zaciągniętego u niego przez brata. Pozatem nie znaleziono więcej gotówki. Policja aresztowała ojca Kardasza Piotra i brata pod zarzutem współuczestnictwa w kradzieży i ukrywania pieniędzy. Dalsze dochodzenia w toku.

Zagadkowy podkop pod torem kolejowym.

Franciszek Sasiada, robotnik kolejowy powiadomił onegdaj policję, że pomiędzy Obroszynem a Stawczanami, na 15-tym kilometrze od Lwowa, idąc nocą torem kolejowym, natknął się na dwóch osobników, którzy pod szynami wykopali podkop, długości około dwóch metrów. Osobnicy ci oddali do S. kilka strzałów i obrzucili go kamieniami.

W czasie wizji lokalnej policja znalazła w podkopie tuzi patrony z materiałem wybuchowym.

Następnie na miejsce przybyła komisja, która stwierdziła, że podkop wykonany był przez fachowców. Znawcy wojskowi ustalili, że w nabojach znajdował się materiał wybuchowy o sile dynamitu. Nie ulega więc wątpliwości, że była to robota niewykrytych dotychczas sabotażystów.

Na razie przytrzymano Sasiadę, gdyż zeznania jego są dość niejasne. Nikt bowiem nie słyszał strażników, które rzekomo oddali do niego sabotażyści.

Dalsze dochodzenia w tej sprawie przeprowadza lwowska defenzywa.

Uchwały Magistratu.

Na dzisiejszej sesji Magistratu uchwalono m. in.: Wydać Jadwidze Wegemanowej konsens na budowę domu murowanego z poddaszem na Krasuczynie, Leonowi Hendzlowi na budowę 3-piętrowego domu na ul. Tarnowskiego, inż. Jerzemu Nachoyowi na budowę domu parterowego na ul. Herburców, Marcinowi Minorowi na budowę domu parterowego na Jałowcu, Franciszkowi Dolnickiemu na budowę domu parterowego na Jałowcu, Tomaszowi Opryszkowi na budowę domu parterowego na Bogdanówce.

Budowę Pawilonu Lwowskiego na Wystawie poznańskiej oddano firmie Przemysław Łabuźński za kwotę 175.985 zł.

Uchwalono wypłacić Tow. Miejskiej Ochronki Chrześc. subwencję na utrzymanie 5 ochronek 11.250 zł. — Lidze Antyalkoholowej przyznano subwencję 3.720 zł.

Uchwalono wydać drukiem inwentarz zbiorów ś. p. Wł. Łozińskiego. W dalszym ciągu uchwalono wypłacić Urz. Parafjalnemu przy kościele św. Marcina na cele adapt. 3.000 zł., a komitetowi odnowienia kościoła św. Magdaleny 7.000 zł. Przyznano szkole handlowej Tow. „Proswita” subwencję 1.000 zł. Kierownictwu Szkoły Powszecznej w Hołosku 200 zł. zamiast drzewa opałowego, Miejskiemu Komitetowi Opieki Pozaszkolnej 3.900 zł. na dożywianie dzieci, 2.500 zł. na prowadzenie Ognisk.

Nie będzie chleba pszenno-żytn.

Magistrat podaje do wiadomości, że z dniem 27. września b. r. wchodzi w życie rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zakazujące wypieku i sprzedaży chleba pszenno-żytnego. Wobec tego od tego dnia począwszy wolno wypiekać tylko chleb żytnio-razowy po 37 gr. w hurcie a 39 w detaju oraz chleb z mąki żytniej 65 proc. w cenie 54 gr. w hurcie a 56 w detaju. Równocześnie przypomina się zakaz wypieku i sprzedaży chleba pszenno-żytnego oraz bułek z mąki pszennej lepszej jakości niż 50 proc. Winni przekroczenia tego zakazu będą pociągani do surowej odpowiedzialności karno-administracyjnej.

Katowanie zwierząt.

Piszą nam: W dniu 17. bm. przyniesiono do Tow. Opieki nad zwierzętami, ul. Kopernika 20, — „bat”, odebrany woźnicy z piekarni p. Wojtalewicz, składający się z długiej, ciężkiej listwy drewna sosnowego, opatrzonej sękatą korą, na której tu i owdzie wianieje jeszcze sierść katowanego konia. Z aktu oskarżenia oświadczamy się, że „popisy” nowego wynalazku torturowania pociągowych zwierząt odbywały się o 12-tej godzinie w południe na ulicy Lyczakowskiej, przy zupełnej obojętności licznych przechodniów! Jest to tylko jeden z wielu przykładów; podobnych liczy już Towarzystwo na setki i mogłoby urządzić muzeum, ilustrujące osadnie stosunki, panujące na ulicach naszego miasta w XX. wieku!!!

Corpus delicti — bat — którego nie powstydziłby się najchłodniejszy pogromca azikich zwierząt, jest do oglądnięcia w godz. urzęd. Towarzystwa między 6—7 wieczór, ul. Kopernika 20, I. p.

Czytajcie Dziennik Ludowy!

VIII. Ogólno-krajowa Konferencja Kobiet P. P. S.

1-szy dzień obrad.

Wczoraj rozpoczęła obrady ogólno-krajowa Konferencja Kobiet PPS., na którą przybyło 60 delegatek, reprezentujących 29 miejscowości z całej Rzpltej.

Wygłoszone referaty wywołały ożywioną dyskusję nad aktualnymi zagadnieniami politycznymi i gospodarczymi.

W imieniu Centralnego Wydziału Kobiecego PPS Konferencję otworzyła tow. Praussowa witając delegatki oraz przedstawicieli C. K. W. Centralnej Komisji Zw. Zaw. W. O. K. R. i TUR'a.

Zanim przystąpiono do obrad, wszyscy zebrani uczcili przez powstanie pamięć zmarłego tow. Perla.

Pierwszy witał Zjazd w imieniu CKW. PPS i Zw. PPS., tow. pos. Niedziałkowski, przypomniał, że stoimy dziś wobec chwili dotąd bodaj najtrudniejszej. Musimy za wszelką cenę bronić demokracji, nie tylko w imię stanu posiadania Partji, ale samej Niepodległości, o którą walczyliśmy dziesięć lat. Zbliża się fala kryzysu gospodarczego. Dziś kobieta-socjalistka musi również zdecydować o życiu politycznym, gospodarczym, o opiece nad dzieckiem, nad macierzyństwem, o walce z alkoholizmem.

Z uznaniem odnosi się mówca do przewidzianego w porządku dziennym referatu o etyce w ruchu robotniczym. Proces demoralizacji może być powstrzymany tylko przez klasę robotniczą. Nie ograniczamy niczyich sądów, w tem głębokiem przeświadczeniu, że Partja we wszystkich sprawach politycznych i gospodarczych występuje solidarnie.

Tow. pos. Stańczyk witał Konferencję w imieniu Centr. Komisji Zw. Zaw., zwracając uwagę na fakt, że rozwój kapitalizmu wciąga coraz bardziej kobiety do fabryki. Sprawą zasadniczą jest, aby kobieta za równą z mężczyzną pracą, otrzymywała

równą płacę. Mówca przypomina konieczność wstępowania kobiet do związków zawodowych.

Tow. pos. Jaworowski wzywał do szerzenia kultu dla tradycji Partji. *Problem etyki, niezmiernie ważny, jest po wojnie wyzyskiwany nieuczciwie przez sanację, jak dawniej przez narodową demokrację i komunistów.*

Tow. sen. Kopciński, przemawiając w imieniu T. U. R., podkreślił olbrzymie znaczenie kultury dla ruchu robotniczego. *Tylko nauka i oświata stworzą nowego człowieka, zdolnego do budowania Socjalizmu, do zerwania z ohydą moralnością burżuazyjną, wciskającą się czasem i do naszych szeregów.*

Burzą oklasków został przywitany tow. pos. Arciszewski, przemawiający w imieniu Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci.

Prezydium wybrano w składzie następującym: tow. sen. Kłuszyńska, tow. pos. Markowska, tow. Woszczyńska, sekretarki tow. tow.: Śmiechówna, Zawadzka, Grodzicka, Owczarkowa, Drobotowa.

Następnie tow. Kłuszyńska wygłosiła referat polityczny, tow. Praussowa referat gospodarczy, tow. Budzińska-Tylicka referat „O rodzinie w programie socjalistycznym” i tow. Zielińska o opiece społecznej nad dziećmi zaniedbanymi i upośledzonymi.

Przez powstanie uczczono również pamięć niedawno zmarłej tow. Niny Bang. Z aplauzem uchwalono przesłać pismo do tow. sen. Limanowskiego z wyrazami czci i miłości.

Na Zjazd nadeszły pisma z życzeniami od Sekretariatu Międzynarodówki Socjalistycznej, od partji socjalistycznych Anglii, Belgii, Francji, Niemiec, Finlandji, Danji, szeregu organizacji P. P. S. i młodzieży T. U. R.

Co słysząc w Stryju.

Wybory do Powiatowej Kasy Chorych. — Konsolidacja stronnictw robotn.

Wybory do miejscowej Powiatowej Kasy Chorych rozpisane zostały na miesiąc grudzień. Przygotowania do wyborów w pełnym toku. W grupach mieszczańskich gorączkowe pertraktacje i targi o mandaty.

Po niedługich stosunkowo pertraktacjach powzięty dnia 21. września b. r. dwa najsilniejsze stronnictwa socjalistyczne na terenie naszego miasta, a w szczególności Polska Partja Socjalistyczna i Ukr. Partja Socj. uchwały złączenia się w wspólny blok wyborczy przy walce o Pow. Kasę Chorych. Przyjmując za podstawę porozumienia zupełną równość obu stronnictw, postanowiono na przyszłość w wszystkich sprawach Pow.

Kasy Chorych występować jednolicie i solidarnie oraz ożyć do rozbudowy bloku przez objęcie wszystkich grup robotniczych zarówno miejskich, jak też i wiejskich.

Wyłoniony wspólny komitet wyborczy składający się z 4 PPS-owców i 4 USD-eków, wyraził życzenie i nadzieję, iż zawarty blok stanowić będzie precedens i podstawę do stałej i ścisłej kooperacji wszystkich grup socjalistycznych przy jakichkolwiek akcjach zawodowych i politycznych.

Dr. I. M.

Ofenzywa sjonistyczna w Stryju.

W uzupełnieniu artykułów, umieszczonych niedawno w „Dzienniku Ludowym”, piszą nam:

W świetle tych faktów (podanych w „Dz. Lud.”) wszelka krytyka obecnego zarządu miasta wydaje się bezzasadną, oraz podrywkową albo złą wolą, albo też zamiarem i chęcią objęcia władzy w gminie.

Jako stronnictwo stojące na platformie walki klas pojmujemy każdą walkę, a także i walkę polityczną o władzę: atoli wszelka walka polityczna o władzę powinna znaleźć swoją granicę, gdy idzie o rzeczywisty i powszechny interes publiczny, a w danym wypadku o powszechny interes gminy. Organizacja Sjonistyczna w Stryju, w tym względzie przekroczyła granicę i miarę.

Elektryfikacja miasta i jego zmodernizowanie jest tak doniosłym i ważnym dla członków gminy przedsięwzięciem, iż w tej mierze powinien obecny Zarząd miasta znaleźć poparcie wszystkich członków gminy bez względu na jakiegokolwiek różnicę; innego widocznie zdania są poszczególni menterzy lokalnych sjonistów, skoro różnymi zakulisowymi sposobami starają się elektryfikację udaremnić.

Zbieg okoliczności o tyle im dopisuje, że przy-

packowo referentem samorządowym województwa w Stanisławowie jest 70-letni i przepotopowy starzec p. Dr. Nimhin, człowiek zupełnie uległy wpływom sjonistycznego menera, a co główne, sam skostniały w oawnej austriackiej biurokracji oraz niedostępny dla laickiej wolnościowej myśli i inicjatywy. Nie wdając się w dalszą analizę zakulisowych wpływów lokalnej Organizacji Sjonistycznej na p. Nimhina, napiętnować jednak należy prawnicze i administracyjne dziwolagi tegoż p. referenta o ile idzie o elektryfikację miasta Stryja; w jednym piśmie referowanym przez p. Naczelnika Wydziału r. Koppensa, Województwo zatwierdza umowę elektryfikacyjną gminy zawartą z P. T. E., a w drugim piśmie powracający z urlopu p. Nimhin wbrew woli swego przełożonego cofa zatwierdzenie umowy; pomijając już inne dziwolagi prawnicze p. Nimhina, stwierdzając należy, że wszelkie cofanie zatwierdzenia umowy, jest dziecinadą, skoro gmina już umowę podpisała, P. T. E. z niej nabyło prawa i budowa sieci już rozpoczęta została.

Trucności czynione przez p. Nimhina dziełu elektryfikacji nie dadzą się wytłumaczyć innymi argumentami, jak politycznymi; umowa bowiem Gminy Stryj

z P. T. E. zawarta została na warunkach korzystniejszych i pewniejszych, aniżeli nawet umowy innych gmin (jak n. p. Borysław i Drohobycz).

Wierzmy i nie wątpimy, że decyzja województwa polegała w danym wypadku tylko i wyłącznie na mylnem i błędnem przedstawieniu sprawy przez odnośnego referenta. Wierzmy też, że w interesie gminy, dzięki poczynionym przez Gminę krokom sprawa mimo wszystko pójdzie w szybkim tempie naprzód.

Czy za to odpowiedzialną jest cała lokalna Organizacja Sjonistyczna w Stryju? Nam nieznanym wewnętrznym stosunków trudno na to odpowiedzieć. — Stwierdzić atoli musimy, że walkę i akcję tę prowadzi menterzy organizacji. Sprostowania p. Dr. Mühlbauera w tym względzie nie zmienia prawdziwego stanu rzeczy; albowiem czy nie jest wypowiedzeniem walki hasło konsolidacji grup mieszczańskich bez różnicy wyznań i narodowości celem złamania rzekomych wpływów socjalistycznych w Pow. Kasie Chorych, hasło rzucone w ust. końcowym artykułu „Nasza Kasa Chorych”; a nie mniej takim wyzwaniem pozostanie groźba demonstracji i masowych wieców przeciw PPS, groźba mimo aementi p. Mühlbauera również poniekąd oficjalnie rzucona.

Niewątpliwie przysługuje menterom sjonistycznym prawo do odegrania roli czynnika konsolidującego mieszczaństwo z wyraźnym frontem przeciw klasie robotniczej; jeśli uważają, iż to ma być historyczną misją ich zresztą burżuazyjnego stronnictwa i jeśli to nawet publicystycznie propagują, stwierdzamy, że postępują uczciwie; jeśli to jednak sami równocześnie aementują, pozostawiamy ich własnej ocenie.

PPS. przeżyła zwycięsko nie jedną burzę, prowadząc ruch robotniczy w Polsce szerokim torem postępu i rozwoju ku socjalizmowi; przebędzie niezawodnie i burzę konsolidacji mieszczaństwa stryjskiego, zainicjowanej w artykule „Stryjskiego Głosu”.

Rada robotnicza m. Stryja.

V. Międzynarodowy Kongres psychotechniczny w Utrechcie.

W czasie od 10. do 14. września r. b. obradował w Utrechcie V. międzynarodowy kongres psychotechniczny.

W kongresie wzięto udział około 200 osób. Najliczniej reprezentowane były Niemcy, następnie Holandia. Ponadto przybyli przedstawiciele Anglii, Austrii, Belgii, Czechosłowacji, Danji, Francji, Hiszpanji, Litwy, Norwegji, Polski, Palestyny, Rosji, Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn. i Węgier. Obrady toczyły się w trzech sekcjach, oraz na zebraniach wspólnych, na których omówiono następujące zagadnienia: 1) temperament i charakter, 2) wypadki przy pracy, 3) zdolność do ćwiczenia się.

Ogólnie można powieścić — mówi uczestnik kongresu prof. Wł. Witwicki — że zainteresowanie wszystkich członków kongresu idą w kierunku badań nad temperamentem i charakterem; we wszystkich państwach zaznacza się wyraźny zwrot ku obserwacjom jakościowym w dziedzinie psychotechniki, a nie, jak dotąd, ilościowym. Hasłem więc przy wykonywaniu poszczególnych świadczeń będzie — jak je osoba badana wykonuje, a nie ile ich wykonała.

Polskę na kongresie reprezentowali prof. W. Witwicki, prof. dr. Biegeleisen z Krakowa, prof. Bałcy z Warszawy i p. Karpińska-Woyczyńska z Łodzi.

Mogiła powstańców 1863 roku w Piotrkowie.

W połowie października r. b. odbędzie się w Piotrkowie uroczystość odsłonięcia pomnika, wzniesionego nad nowym wspólnym grobem powstańców z 1863 roku, których zwłoki przez zgórą 60 lat spoczywały w szczerem polu.

W uroczystości tej, zapowiadanej na dzień 14. i 15. października r. b., weźmie udział minister spraw wewn., gen. Sławoj Składkowski.

Medale za ratowanie ginących.

Będący w dyspozycji ministra Składkowskiego medal „za ratowanie ginących”, został w ostatnich dniach wręczony p. K. Kluczyńskiemu, pracownikowi fabryki szklanej „Hortensja” w Piotrkowie za uratowanie owojga tonących, oraz p. W. Rakoczemu, uczniowi kl. 8-mej II-go gimnazjum w Piotrkowie za analogiczny czyn bohaterski.

Ponadto wyżej wspomniane odznaczenie otrzymał p. P. Kowalski, rolnik z Kłatwy w pow. tomaszowskim za uratowanie z płonącego domu.

Nowiny z dnia.

Lwów, dnia 26 września 1928 r.

AMBULATORJUM KLINIKI CHOROBY USZNYCH I GARDLANYCH U. J. K. przyjmuje chorych przychoanich codziennie od 8-mej do 10-tej ul. Haussnera 9, I. p.

ZAMACH SAMOBOJCZY KOBIECY. Stanisława Dąbrowska, zam. przy ul. Żródlanej 1. 7., wczoraj wieczór usiłowała struć się jodyną. Desperatce udzieliło pomocy Pogotowie ratunkowe. Powodem targnięcia się na życie, były nieporozumienia Dąbrowskiej ze swą służboczączynią.

NIEBEZPIECZNY KOMIN. W rzeczywistości M. Korna przy ul. Lyczakowskiej 1. 48, powstał pożar wskutek wadliwej budowy komina. Zawieszona straż pożarna ogień zlokalizowała i ugasiła.

AWANTURĘ w stanie pijanym wywołali Wład. Kuraziel i Julian Kucharski. usiłując zdemolować restaurację Jana Kijaka przy ul. Lyczakowskiej 169.

Amatorów popijania osadzono w areszcie.

NIE MIELI „SZCZĘŚCIA”. Wilhelm Kob, został aresztowany za kradzież ubrań na szkodę Stanisława Zubrzyckiego i innych osób.

Los jego poażelił Jan Żuków, gdyż skradł buzik na szkodę Edwarda Durkacza.

Do „ula“ dostała się również Marja Murawska. Skradła bowiem swemu służbodawcy 2 tyżeczki srebrne, cygarniczkę bursztynową i inne rzeczy, łącznej wartości 180 zł.

Mikołaj Zub został aresztowany za kradzież torebki na szkodę Adeli Bielawskiej.

TYLKO NA CHWILKĘ „zaglądnęła” do Rozalji Skubały, zam. przy Drozde Kulparkowskiej jej znajoma Wanda Karas, zam. w Stanisławowie. Po pewnym czasie ułotniła się ona niespostrzeżenie. Tknięta przeczcieniem zaglądnęła Skubała do kufra i stwierdziła z przerażeniem, że Karasiówna skradła jej 153 zł. Obecnie szuka zdetgłej policja, aby ulokować ją w swych apartamentach.

ZEMSTA KIESZONKOWCÓW. Eljasz Spiwak i Herman Segal napaali na Natana Rejsa i usiłowali go potłrbować. W ciężkiej opresji pospieszili mu z pomocą przechodnie oraz policjant, poczem wspólnymi siłami pokstromiono awanturników i oostawiono do aresztu. Powodem napadu była zemsta, gdyż Reis ostateczł jakąś kobietę, którą aresztowani usiłowali okraść z gotówki.

ADEPCI WYTRYCHA PRZY ROBOCIE. Stefan Piłeck, właściciel sklepu przy ul. Piekarskiej 1. 1., ozniósł policji, że wczoraj w południe, jakiś osobnik dostał się do jego sklepu, skąd skradł z szuflady kwotę 280 zł.

Jakis „aorator” gwiazd filmowych rozbił zamki w szafkach reklamowych kina „Marysienka” przy pl. Smolki, poczem skradł 24 fotografie, wartości 76 zł. na szkodę Leona Schachtera.

Z auta stojącego obok restauracji Fliesserowej w ul. Jagiellońskiej skradziono baraniog wartości 550 zł. na szkodę Aleksandra Fedaka.

Jacys osobnicy włamali się do mieszkania Henryka Macera przy ul. Wolność 1. 16, skąd skradli większą ilość rzeczy, nieustalonej na razie wartości, gdyż poszkocowany bawi poza Lwowem.

Zbrodnie na prowincji.

ZGWAŁCENIE SŁUŻĄCEJ. Dnia 20. b. m. przybyła na inspekcję komisariatu P. P. w Tarnopolu Anna Stasiuk, lat 20, służąca w restauracji Abramczuka, i zgłosiła, że w nocy z 19 na 20 b. m. została zamkniętą w kuchni restauracyjnej Borrera wraz z Izaakiem Kornblitem, faktorem, który następnie ją zgwałcił.

MORD NA WSI. Dnia 19. b. m. został zamordowany Mikołaj Turczyn lat 18, przez Jarmolika Wasyla, lat 19, i Baranowskiego Metodę, którzy zadali ofiarowi śmiertelny cios tępem narzędziem w nasadę nosa i okolice czoła. Zajście miało miejsce na konci przysiółka Popław w pow. skałackim, na drodze wychodzącej w pole. Sprawcy mordu aresztowani.

DZIECIÓBÓJSTWO. Kowal Michał z Urmania wspólnie z żoną swą Marią z Urmania, pow. Brzeżany, popełnili dzieciobójstwo na swem dziecku ucerzając noworodka kilka razy tępem narzędziem w głowę z góry, aż czaszka załamała się — wskutek czego nastąpiła śmierć. Michał Kowal został aresztowany.

Literatura, nauka i sztuka.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO:

Środa, o godz. 7.30 wiecz. „Orłow”. (Gość. wyst. Elny Gistedt).

Czwartek, o godz. 7.30 wiecz. „Tosca”. (Gość. wyst. G. Chorjana).

Piątek, o godz. 7.30 wiecz. „Adieu Mimi”. (Gość. występ Elny Gistedt).

TEATR MAŁY:

Środa o 7.30 „Kto kogo?”

Czwartek, o 7.30 „Kto kogo?”

Piątek, o 7.30 „Kto kogo?”

—o—

TEATR WIELKI. Dziś ulubiona operetka Grenichstaetena „Orłow”, z świetną wykonawczynią głównej partji kobiecej Elną Gistead, opuszczającą już wkrótce naszą scenę.

„TOSCA” Z GUSTAWEM CHORJANEM. W jutrzejszem przedstawieniu „Tosca” wystąpi gościnnie znakomity tenor scen europejskich, Gustaw Chorjan, który w operze tej osiągnął prawdziwy sukces artystyczny na scenie wiedeńskiego „Staattheatru”. Gustaw Chorjan święcił również triumf sztuki polskiej, będąc pierwszym Polakiem, zaproszonym na scenę opery wiedeńskiej, wystawiającej operę St. Moniuszki „Halke”, w której kreował z niebywałym powodzeniem partję Jontka.

NAJBLIŻSZE PREMJIERY W TEATRZE WIELKIM. Dyrekcja Teatru przygotowuje w dziale dramatu niegigant dotąd jeszcze na żadnej polskiej scenie przepiękną lekką komedię Andre’a Birabeau p. t. „Mała grzesznica”. Oryginalną stroną tej komedji, która ukaże się już w przyszłym tygodniu — będzie połączenie na scenie akcji z filmem, w którym występują nasi artyści. Reżyserję objął p. Dobrzański. W dziale muzycznym najbliższą premierą operową, nad którą pracuje reżyser Tarnawski i kapelmistrz Leszczyński, będzie „Rusalka” Antoniego Dworzaka.

NIEZWYKŁY SUKCES W TEATRZE MAŁYM osiągnęła komedja „Kto kogo???” napisana z iscie francuskim dowcipem. Antoni Fertner na premierze był obsypany kwiatami i oklaskami przy otwartej kurtynie za świetną kreację. Cały zespół gra doskonale z pp. Peszyńska, Nyczówną oraz z pp. Wronckim, Smoczyńskim i Borskim na czele.

TRUPA LILIPUTÓW WE LWOWIE. Znany zespół liliputów, który objechał całą Polskę, ciesząc się wszędzie ogromnem powodzeniem, da we Lwowie tylko owa przedstawienia dla dzieci i młodzieży w sali Teatru Małego dn. 29. i 30. bm. o godz. 4-tej popoł. Trupa ta składa się z 8-miu artystów operetkowych i baletowych w wieku od 20-tu do 40-tu lat nieprzechozących 1-go metra wzrostu. Doskonały program ze śpiewami i tańcami będzie niesłychaną atrakcją dla dzieci, a ze względu na swoją niezwykłość zainteresuje również starszych.

Repertuar kin lwowskich.

KOPERNIK — MARYSIENKA: „My pierwsza bigada”.

APOLLO: „Wyzwolona”.

LEW: „Olbrzym gór”.

PALACE: „Hipek i Lopek wśród ludożerców” i „Czarne sylwetki”.

CHIMERA: „Wstydz się Ossi”.

AVENUE: „Szpiegostwo i zarada”.

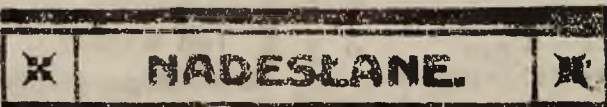
OAZA: „Sióame niebo”.

CASINO: Werner Kraus w „Moralności ulicy”.

GRAZYNA: „Wschód stonca”.

LUNA: „Ostatni pocałunek”.

FATAMORGANA: „Sprawa przy orzwiach zamkniętych”.

(Na tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

Dr. Hermelin

Jagiellońska 11 A.
powrócił.

Podziękowanie.

W Panu Drowi Rolowi w Mikuliczynie i W Panu Drowi Awanowi lekarzowi Kasy Chorych za wyleczenie z ciężkiej choroby oraz troskliwą opiekę składam tą drogą serdeczne podziękowanie
Józefa Czarna.

Z sali sądowej.

„Pat i Patachon” w lwowskim wydaniu.

Wczoraj stanęli przed wyrokującym sędzią r. Sokolowskim 38-letni Wacław Wiśniewski, oraz jego przyjaciel Franciszek Rusinek. Pierwszy z nich pomimo, że ma ukończonych sześć klas gimnazjalnych nie poszukiwał sobie stalego zajęcia lecz wałęsał się wraz z Rusinkiem po kraju, żyjąc z kradzieży i innych „kawalków”.

Akt oskarżenia zarzucał im, że w nocy na 26. lipca b. r. w Horyńcu skradli krowę wartości 400 zł. na szkodę Samuela Salzberga.

Następnie Wiśniewski studiując kawały filmowe „Pata” zabawił się w lekarza, usiłując „postawić na nogi” Pawła Fedaczka, gospodarza w Modziarkach koło Krystynopola. Nadprogramowo, co już nie czyni filmowy „Pat”, Wiśniewski „zwędził” 290 złotych, zaszywając do koszuli choremu skrawki gazety zamiast banknotów. Następnie ustalono, że sfalszował on paszporty na krowy, które zamierzał wraz z Rusinkiem skraść gdziekolwiek na pastwisku.

Zastępca prokuratora stwierdził na rozprawie, że Wiśniewski był już wielokrotnie karany. Wobec tego postawił wniosek o przekazanie tej sprawy przed trybunał wyrokujący, gdyż grozi mu wyższa kara. Sędzia przychylił się do tego wniosku i odroczył rozprawę. Lwowscy „Pat i Patachońci” przeddefilują przeto jeszcze raz przez salę sądową.

Ukaranie za nieostrożną jazdę.

Dnia 8. września ub. roku głośną była wstrząsająca katastrofa samochodowa w ul. Zyblikiewicza. W dniu tym szofer auto-dorożki nr. 7057 Piotr Dunas wiozł na plac Targów Wschodnich rodzinę Happów, złożoną z czterech osób. Na skrocie ulicy Dunas, usiłując wyminąć dwa wozy tramwajowe „2” dostał się pomiędzy te wozy a nadjeżdżający z przodu tramwaj nr. „9”, przyczem auto-dorożka została zmiażdżona i rozbita w kawałki. Jadący Sabina i Stefan doznali cięższych, zaś Fryderyk i Ernestyna Happowie ciężkich obrażeń i przez szereg tygodni przeleżeli w szpitalu.

Wczoraj stanęli przed wyrokującym trybunałem sprawca wypadku Dunas, oraz motorowy tramwaju „9” Jan Dalkiewicz, jako oskarżeni o nieostrożną jazdę. Po przeprowadzonej rozprawie ustalono wedle zeznań świadków, iż motorowy nie ponosi winy, gdyż wypadek zdarzył się tylko z powodu pośpiechu Dunasa. Wobec tego został on skazany na 6 miesięcy więzienia, przyczem na podstawie amnestji karę tę niżono na 3 miesiące, nie zawieszając ją jednak. Dalkiewicz został uwolniony od winy i kary.

Rozprawę przewodniczył r. Hoszowski, oskarżał prok. Koerber, bronili dr. Thumin i dr. Alter.

Wydawca „bibuły” przed sądem

24-letni Józef Sitowski, czeladnik stolarski, stanął wczoraj przed sądem przysięgłych jako oskarżony o zbrodnię zaburzenia spokoju publicznego. Figurował on bowiem jako wydawca jednodniówki komunistycznej, wydanej z okazji Pierwszego Maja.

Ponieważ na rozprawę nie jawił się jeden z głównych świadków, na wniosek obrońcy dr. Axera trybunał odroczył rozprawę.

Rozprawę przewodniczył r. Antoniewicz, oskarżał prok. Gürtler.

WIELKI EKSPORT POLSKIEGO DRZEWA DO NIEMIEC.

WARSZAWA, 25. 9. (AW). W pierwszym półroczu 1928 r. Polska była największym dostawcą drzewa na rynek niemiecki, a mianowicie w tym okresie dostarczyła Niemcom 733.200 tonn. Następnie idzie Czechosłowacja, 398.200 tonn, wreszcie Austria, która dostarczyła 334.000 ton.

Trzynastcie błędów życiowych.

Londonijski sędzia Rentoul, sformował i ogłosił 13 kardynalnych błędów życiowych które jego zdaniem mogą zniweczyć plony najenergiczniejszych wysiłków człowieka. Błędy są następujące.

1. Błędem jest uważać własne pojęcie o dobrem i złem za niewzruszalne, oraz pragnąc, by świat cały w myśl tych pojęć postępował.

2. Błędem jest mierzyć własną miarą radość i przyjemności innych ludzi.

3. Błędem jest wiara w możliwość zupełnej jedności poglądów wszystkich ludzi.

4. Błędem jest spodziewać się zdrowego, dojrzałego sądu i doświadczenia u młodzieży.

5. Błędem jest dążenie do kształtowania rozmaitych charakterów według jednej formy.

6. Błędem jest nie robić ustępstw, kiedy chodzi o arobiazgi.

7. Błędem jest uważać swe własne uczynki za doskonałe.

8. Błędem jest dręczyć siebie samego i innych czemiś, przeciw czemu niema rady.

9. Błędem jest nie okazywać pomocy bliźniemu wszędzie i zawsze o ile tylko zachodzi ku temu możliwość.

10. Błędem jest uważać rzecz jakąś za absolutnie niemożliwą dlatego, że się ona tak nam wydaje.

11. Błędem jest wierzyć tylko w to, co jest w stanie ogarnąć nasz słaby rozum.

12. Błędem jest nieuwzględnienie cudzych słabostek.

13. Błędem jest wydawanie sądu o ludziach na podstawie oznak zewnętrznych; człowieka bowiem tworzy jego treść wewnętrzna.

Lekarstwo na wszelkie niepowodzenia życiowe jest zatem jasne: wystarczy unikać 13 wskazanych przez angielskiego sędziego błędów. Pytanie tylko, czy dla przeciętnej grzesznej duszy takie unikanie nie będzie bardzo trudne.

Pożary w Polsce.

W I-em półroczu r. b., według statystyki Powsz. Zakładu Ubezpieczeń, wydarzyło się 4.045 pożarów, które pochłonęły 8.021 nieruchomości, wartości zł. 9.325.713 zł.

Najwięcej pożarów wydarzyło się w woj. Łódzkiem — 449, potem w woj. Lwowskim — 416, Warszawskim — 404, Kieleckim — 397, Stanisławowskim — 348 i t. o.

Największe straty, szacując po szacunku spalonych nieruchomości, poniosło woj. Warszawskie — zł. 1.260.530, potem woj. Łódzkie — 1.078.760 zł., woj. Kieleckie — 1.057.518 zł., woj. Nowogródzkie — 854.503 zł.

OGŁOSZENIE. POWIATOWA KASA CHORYCH W ŻÓŁKWI

zawiadamia, że dnia 16 grudnia 1928 r. odbędzie się

Wybory do Rady Kasy

a to 30 członków i tyluż zastępców z grupy ubezpieczonych i 15 członków i tyluż zastępców z grupy pracodawców.

Spisy wyborców wyłożone będą do przeglądania w czasie od dnia 7 do 17 października 1928 r. w biurze Powiatowej Kasy Chorych w Żółkwi oraz w Urzędach gminnych w Mostach Wielkich i Kulikowie w godzinach urzędowych.

W ciągu tych dziesięciu dni może każdy wyborca tak z grupy ubezpieczonych jak i z grupy pracodawców, wglądając w spisy swej grupy i wnieść pisemną reklamację co do wpisania lub wykreślenia ze spisu czy to reklamującego, czy też innej osoby.

Równocześnie wzywa się do składania list kandydatów, które muszą być złożone w biurze Kasy Chorych najpóźniej dnia 24 listopada 1928 godzina 12 w południe.

Listę kandydatów ubezpieczonych musi podpisać przynajmniej 30 uprawnionych do głosowania ubezpieczonych, a listę kandydatów pracodawców najmniej 5 uprawnionych do głosowania pracodawców.

Gdyby złożono tylko jedną listę kandydatów, głosowanie nie odbędzie się, a znajdujący się na tej liście, będą ogłoszeni jako wybrani. Bliższe szczegóły zawierają afisze.

Żółkiew, dnia 24 września 1928.

Dyrektor:

Władysław Lisowski m. p.

Przewodniczący:

Dr. Otto Schlosser m. p.

Inserujcie
w DZIENNIKU
LUDOWYM

MEBLE NA RATY!

Ceny gotówkowe, oraz MEBLE tapicerowane, własnego wyrobu, najtaniej w DOROTEUM, Leona Sapiehy 34, telefon 15—01.

Na raty!

Za gotówkę!

Taniej niż wszędzie o 20%.

Mebel, dywany, otomany, kanapki, łóżka składane, garnitury salonowe, wkłady i poduszki, kapy, firanki, portjery, narzuty, chodniki, kołdry i t. p. — poleca najtaniej

E. Korenblit Lwów, Brajerowska 4.

BIURA Miejskiego Zakładu Pogrzebowego

mieszczą się przy

ulicy Sobieskiego L. 16.

Zakład wykonuje wszelkie czynności w zakres jego wchodzące, wynajmuje również powozy i auta do ślubów.

Wyroby z marmuru i terasso

budowlane, cementarne, meblowe i galanteryjne wykonuje pracownia 317—

Kornela Żelaszkiewicza

Lwów, ul. Ubocz 3. (górny Lyczaków)

REGULAMIN CZYNNOSCI KAS CHORYCH

w zakresie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24/9 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 106 poz. 911), omawiający dokładnie zobowiązania Kas Chorych wobec pracodawcy i ubezpieczonego (na wypadek choroby, bezrobocia i przesiedlenia).

Regulamin zawiera 10 wzorów potrzebnych dla Kas Chorych.

Regulamin ten jest niezbędny dla każdej Kasy Chorych, instytucji finansowych, przemysłowych i t. d. i dla każdego pracownika umysłowego.

Cena egzemplarza 2 zł.

Do nabycia

w Księgarni Ludowej, Szajnochy 2.

POWIATOWA KASA CHORYCH W SKOLEM.

L. dz. 3/28/pr. wyb.

Skole, dnia 23 września 1928

Ogłoszenie.

Zawiadamia się, że dnia 16 grudnia b. r. dla grupy pracodawców i dnia 23 grudnia br. dla grupy ubezpieczonych odbędzie się

WYBORY DO RADY KASY

a to 30 członków i tyluż zastępców z grupy ubezpieczonych i 15 członków i tyluż zastępców z grupy pracodawców.

Spisy wyborców wyłożone będą od dnia 5 października do dnia 16 października 1928 w biurze Powiatowej Kasy Chorych w Skolem. W ciągu tych 10-ciu dni może każdy wyborca wglądając w spisy swej grupy i wnieść pisemną reklamację do Zarządu Kasy co do wpisania lub wykreślenia ze spisu czy to reklamującego czy też innej osoby.

Równocześnie wzywa się do składania list kandydatów, które złożone być winne w biurze Kasy Chorych najpóźniej na 3 tygodnie przed terminem wyborów.

Bliższe szczegóły ogłosi się afiszami w okręgu działalności Kasy.

Dyrektor:

(—) Horski m. p.

Przewodniczący Zarządu:

(—) Bandurowicz m. p.

KSIAŻKI SZKOLNE

ПОБЕСА КСИЕГАРНИА ЛУДОВА

ЛВОВ — ул. ШАЙНОХИ Б. 2.